

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 127 (2689) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 június 5

Magyarország szabad utat kap az Adriához

Olasz lapok Bárdossy miniszterelnök római utjáról. Másfélórás tanácskozás Mussolinivel. Meleghangu pohárköszöntők a Duce diszebedjén

XII. Pius pápa magánkihallgatáson fogadta a miniszterelnököt

Rómából jelentik (MTI): Bárdossy miniszterelnök, mint már jelentettük, szerdán délben kihallgatáson jelent meg az olasz király és császárnál. Utána az uralkodó villásreggelit adott tiszteletére.

A miniszterelnök délután háromnegyed 6 órakor látogatást tett Ciano olasz külügyminiszternél a Chigi-palotában. Kíséretében volt Villani Frigyes kvirináli magyar követ is. A látogatás mintegy fél órahosszat tartott. Utána a miniszterelnök a Duce-vel folytatott másfélórás megbeszélést. A megbeszélés a legszívélyesebb légkörben és a legmélyebb barátság szellemében folyt le.

A VILLA MADAMA, AHOI. A MINISZTERELNÖKÖT VENDEGÜL LÁTJA RÓMA

Az olasz kormány az olasz reneszánsz egyik legszebb palotájában, a Rómától északkeleti irányban mintegy kétkilométernyire, a kies Monte Mario oldalán emelkedő Villa Madamában látja vendégül Bárdossy László miniszterelnököt. A Villa Madama terveit VII. Kelemen, a híres Medici pápa utasítására Rafael készítette el és ezeknek a terveknek az alapján kezdték meg 1571-ben a villa építését. A villa Madama gróf Denice di Frasso tulajdona, már évek óta az olasz külügyminisztérium bérlői állami célokra. Az olasz kormány legelőkelőbb külföldi vendégei szoktak itt megszállni. Ekvözben a külügyminisztérium itt rendezti az ünnepélyes jellegű hivatalos ebédeket, amelyekhez a Villa Madama renaissance hangulata, pompás bútorai, gyönyörű festményei a legméltebb keretet nyújtják.

Legutóbb Macuoka japán külügyminiszter és Pavélics horvát államvezető lakott a Villa Madamában.

Rómából jelentik: (MTI) Bárdossy miniszterelnök és külügyminiszter római látogatásának egyik legkiemelkedőbb eseménye az a fényes díszlakoma volt, amelyet Mussolini miniszterelnök adott szerdán este kilenc órakor a Venezia palota termében. Az előkelő vendégeket Ciano külügyminiszter fogadta. Az asztal körül Olaszország közéletének színe-java foglalt helyet. Ott voltak a miniszterek, államtitkárok és a külügyminisztérium vezető tisztviselői. Magyar részről megjelent a quirinali követ, Ghiczy, Bartheldy és Ulleyn-

Revitzky követek. A hatalmas, széles asztal rózsákkal volt borítva. A virágdísz piros, fehér, zöld színekből állították össze, tehát a két nemzet színeiből. Mussolini miniszterelnök a pezsgő felszolgálásakor fölemelkedett helyéről, hogy elmondja pohárköszöntőjét:

„Olaszország és Magyarország a jövőben is együtt halad...”

Kegyelmes Uram! Különös örömmre szolgál, hogy a magam és a fascista kormány nevében kifejezhetem Önnek legszívélyesebb üdvözlétemet. A bizalommal teljes baráti kapcsolatok, amelyek a két országot egybefűzik, eszmei indokokon, valamint politikai és gazdasági alapokon nyugszanak. Ezek a kapcsolatok, a legutóbbi események során, különös fontosságot és horderőt nyertek annak a küzdelemnek a következtében, melyet Olaszország és Németország egy új rend kivívásáért folytat, valamint a magyar népek a hármus egyezményhez való csatlakozása folytán. Ez értékes hozzájárulást jelentett az új Európa kialakulásához.

A magyarság közreműködve a közös harcban, új és még nagyobb megbecsülést szerzett a magyar népek. Olaszország különös elégtétellel látja Magyarország jogos törekvéseinek megvalósulását. A most kialakuló európai rendben Magyarország meg fogja találni nemzeti létejtérjelmének szükséges előfeltételeit és biztosítékot fog találni még szorosabb kapcsolatokat és szolidaritás létesítésére.

Olaszország és Magyarország a jövőben is együtt fog működni az általános érdek és a két nép érdekének megfelelően. Ezekkel az érzelmekkel emelem poharamat a nemes magyar nemzet jólétére, kormányzójuk öfömméltóságának egészségére és Nagyméltóságod személyes boldogulására

„Hatalmas barátaink oldalán a legnagyobb bizalommal nézünk a jövőbe”

Nagyméltóságú Uram! Őszintén meghatódva mondom Nagyméltóságodnak köszönetet azért a fogadtatásért, amelyben minket részesíteni és azokért a meleg szavakért, amelyeket hozzám intézni szíves volt. Felesleges hangsúlyoznom, hogy minden magyar ember számára élmény Olaszországba jönni és megcsodálni a faszizmusnak és nagy vezérének teljesítményeit.

Különös örömmre szolgál, hogy olyan időpontban jöhettek Rómába, amikor az olasz impérium történelmének azt a korszakát éljük, amikor az olasz nemzet bizton néz hatalmi növekedése elébe.

A magyar nemzetnek minden rétege kivétel nélkül, csodálattal adózik annak az erőfeszítésnek, amelyet az egész olasz nemzet és az olasz hadsereg egy jobb európai rend érdekében fejt ki és amelyet az olasz fegyverek sikerei pecsételnek meg. A magyar nemzet soha el nem múló hálával gondol mindig arra, hogy a trianoni megaláztatás után Nagyméltóságod volt az első államfő, aki baráti jobbját nyújtotta. Az olasz népek és nagyméltóságodnak ez a barátsága volt a szilárd pillér, amelyre támaszkodva a magyar nép, együttműködve a Berlin-Róma-Tokió tengellyel, visszanyerhette elvesztett területeinek egy részét.

A magyar kormány és a mögötte álló millióknak szilárd meggyőződése, hogy csakis az Olaszországgal és Németországgal való együttműködéssel járulhat a maga részéről hozzá a Dunavidék ujjavendezéséhez, az igazság megdönthetetlen alapján, amely az ottélő népeknek, a jólétben való haladás egyedüli biztosítéka. Az utolsó hónapok fejlődése még jobban megszilárdította nemzeteink lelkeiben a mélyen gyökerező rokonszenv és barátság legőszintébb érzelmét. Hatalmas barátaink oldalán a legnagyobb bizalommal és reménnyel tekinthetünk a jövőbe. Ebben a szellemben emelem poharamat a király és császár öfelségére és excellenciád egészségére, valamint a z olasz nép nagyságára és jólétére,

A miniszterelnök szép és jó olasz kifejtéssel mondotta el beszédét. A két pohárköszöntő után a vacsora résztvevői a két ország felvirágzására, valamint a két államfő egészségére üritettek poharukat. Vacsora után a résztvevők átvonultak a belső szalonokba, ahol fekete kávéval szolgáltak fel. A Duce Bárdossyval különvont és hosszasan elbeszélgettek.

Rómából jelentik: (MTI) A Telegrafo Bárdossy miniszterelnök római utjával kapcsolatban a következőket írja:

— Miközben a világ tele van Mussolini és Hitler találkozásának visszhangjával, a magyar miniszterelnök római látogatása is kellő figyelmet érdemel, bár ez az érdeklődés szükségképpen szűkebb térre szorítkozik. Az új európai politika szempontjából azonban ezeknek a megbeszéléseknek is nagy jelentőségük van. Magyarország, amelyet a természetellenes módon megnövelt Jugoszlávia megakadályozott abban, hogy az Adria felé vezető utat használja, a baráti Olaszország részéről barátságra és megértésre számíthat.

KIHALLGATÁS A SZENTATYÁNÁL

Vatikánvárosból jelentik: (MTI) XII. Pius pápa ma délben kihallgatáson fogadta Bárdossy László magyar miniszterelnököt és hosszán, szívélyesen elbeszélgetett vele. A pápai kihallgatás után a miniszterelnök látogatást tett Maglione bíboros államtitkárnál.

Délben a máltai lovagrend nagymestere adott villásreggelit a miniszterelnök tiszteletére, aki délután a város nevezetességeit tekintte meg. Este Villani Frigyes kvirináli magyar követ ad estebédet, amelyen részvesz Ciano olasz külügyminiszter is. A miniszterelnök az éj folyamán elhagyja Rómát. A ma reggeli olasz lapok vezető helyen szóról-szóra közlik a tegnapi esti pohárköszöntőket. Rómában megelégedéssel veszik tudomásul azt az érdeklődést, amely a német birodalmi fővárosban nyilvánul meg Bárdossy miniszterelnök római látogatása iránt. A Messaggero berlini tudósítaja szerint az az érdeklődés, amelyet német vezető körök tanúsítanak a magyar miniszterelnök római látogatása iránt, megnyilvánulása annak az őszinte barátságának, amely a német birodalmat mindkét ország iránt áthatja. Berlinben megállapítják, hogy a magyar állam megnagyobbodása kiszélesíti az Olaszországgal való együttműködés területét is.

A Könyvnap nagy sikere Budapesten

Erdélyi könyvek és írók a könyvnapon

Budapestről jelentik: A magyar könyv ismét kivonult az utcára, hogy hirdesse a magyar szellem lankadatlan erejét, azt a folyton megújuló és örök teremtetést, amely ezer éven keresztül naggyá tudott tenni egy kis nemzetet. A magyar könyv ünnepe az egész ország és az egész nemzet ünnepe és minden évben vissza-visszatér, a tapogatózó és próbálkozó kezdetek után kibontakozva és népszerűsítve a magyar írókat, akik tollával a nemzet erkölcsi és szellemi javainak gyarapításán fáradozik. Megnagyobbodott ország ünnepli ezeken

Földrengést észleltek Budapesten. Budapestről jelentik: (MTI) A földrengésjelző obszervatórium készüléke június 5-én 4 óra 50 perckor 43 mm. közeli földrengést jelzett. A földmozgás Budapesten 6 percig tartott.

Szöveg és készruha-takarékossági hadjárat Törökországban. Berlinből jelentik: A Délkeleti hírszolgálat jelentései Izstanbulból: A török kormány a szöveg tartalmak és a készruha kiméltése érdekében takarékosági hadjáratot indít. Az állami tisztviselőknek megengedik, hogy kalap és nyakkendő nélkül végezzék szolgálatukat.

Nagyvárad thj. város polgármestere 1970-1941. sz.

Pályázati hirdetés

Nagyvárad thj. város polgármestere nyilvános, titkos tervpályázatot hirdet a Széles utcai vashíd és Szilagyvár között fekvő városi telken felépítendő népfürdő terveinek beszerzésére.

A pályázaton résztvehet minden magyar honos építésmérnök, aki a Mérnöki Kamara tagja, vagy aki a Királyi József Műegyetemen illetve a József Nádor műszaki és gazdasági tudományi egyetemen építészeti, illetve építésmérnöki oklevelet nyert.

A pályamunkára vonatkozó részletes hirdetés és helyszínrajz folyó évi június 5-től kezdve a Városvendézési Ügyosztályban (Városháza, II. em. 1. sz. alatti) hétköznapokon déli 11-2 óra között díjtalanul, de a pályázaton való részvétel jogosultságának igazolása mellett átvethető.

A tervpályázat benyújtásának határideje 1941. július 15-ike.

Nagyvárad, 1941. június 3.

Dr. Soós, polgármester.

Rubleczky Géza és Molnár Róza kiállítása Nagyváradon

Jövő héten nagy művészi események színhelye lesz Nagyvárad. Hétfőn, kedden és szerdán zajlik le az első könyvnap, amelynek keretében a nagyváradi irodalom is felvonul és szerdán nyílik meg Erdély két legnagyobb művésznőnek, a Temesvárról elszármazott Rubleczky Géza szobrászművésznőnek és a kézdivásárhelyi származású Molnár Róza festőművésznőnek közös kiállítása a nagyváradi Városi Zeneiskola termében, (Szaniszló-utca), amelyet ez a

a napokon a magyar könyvet és a magyar írókat, akik egyszer egy esztendőben megjelennek a sátorban és kezük fog olvasójával.

A hazatért Felvidék, Erdély egyrésze és a Délvidék ma már együtt van velünk és a magyar könyvvel, melyet eddig elkoboztak vagy cenzuráltak a szűkre szabott, mesterséges határokon. A boldogabb magyar nép, a nagyobb ország és a megerősödött nemzet örvend ma szellemi kincseinek a magyar könyvnapokon, a magyar szellem ünnepnapjain.

Már a kora reggeli órákban közölték a munkába sietőkkel a Budapest főbb utvonalaiban elhelyezett díszes könyvsátrok, hogy ünnep készül; a magyar könyv háromnapos ünnepe. Egy pillanatra mindenki felfigyelt. Észre kellett venni, hogy e demonstratív jellegű külsőségek mögött lélek húzódik meg, a lélek, a magyar szellem ünnepe. Egy nép elhivatottságát, életképességét, mindig az dönti el, mennyire értékeli szellemi nagyjait. A magyar könyv kilépett az utcára, hogy három napig közvetlen közlelő szembesítse a közönséggel, bemutatkozzék azoknak

700 éves a balalajka

A tatárok hozták Európába a balalajkát

Érdekes jubileumról emlékezik meg mostanában az orosz sajtó és rádió. A balalajka, ez a jellegzetes orosz hangszer idén ünnepli 700 éves jubileumát. A balalajka az egész világon népszerű és ismert, de eredetének és fejlődésének történetét csak kevesen ismerik. Ezért felkerestük a budapesti balalajkásokat, Eugen Stepatot és Szergej Szmirnovot, akikől érdekes adatokat tudtunk meg.

A régi orosz krónikákban és énekekben még sehol nem találunk említést a ma legnépszerűbb orosz hangszeréről, noha az udvarának pompájáról és lakomáiról híres Wladimir fejedelem idejében, a X. század végén már sok olyan orosz hangszer használtak, amelyek a mai napig fennmaradtak. Ezeknek nevét, sőt gyakran formáját is említik a régi íratok. A balalajka, mint megtudtuk, tulajdonképpen nem tiszta orosz hangszer, mert csak a XIII. században honosodott meg Oroszországban, ahová 1241-ben, első betörésük alkalmával

akik még nem ismerik eléggé, elnélytse a barátságot régi ismerőseivel. Írók, tudósok, művészek állnak a sátrak pultja mögött, jelképezve az író és olvasó, az élet és irodalom örök problémáját. Egymásra vannak utalva, csak együtt tudják kiépíteni a magyar szellem birodalmát.

Minden fővárosi könyvkiadó képviselteti magát a maga posztján c'cső könyvnap kiadványaival.

Az Egyetem Nyomda a Kossuth Lajos utca és Semmelweis utca sarkán mutatja be könyvnap kiadványait. Az Erdélyi Szépművészeti Céh sátra a Szervita-téren áll, ahol az erdélyi írók közül Reményik Sándor, Nyírő József, Tamási Áron, báró Kemény János és mások dedikálják könyveiket.

De a többi neves kiadvállalat is bekapcsolódott a könyvnap akcióba.

A könyvnapok forgalmát és tanulságait csak a három nap elteltével lehet megállapítani.

A könyvkiadók a legteljesebb erkölcsi és anyagi sikert várják az idei könyvnapoktól. A fővárosi forgalmat leszámítva, igen jelentősnek ígérkezik a visszacsatolt országrészek könyvrendelése. A szétküldött prospektusokra Erdélyből, Felvidékről és Bácskából számtalan könyvrendelés érkezett. — Nem egy rendelő van, aki megható sorokban fejezi ki örömét, hogy idén szabadon és minden gátlás nélkül vehet magyar könyvet.

a tatárok hozták magukkal. Első akkori formájában nem hasonlított mostani külső alakjára. Mint sok más keleti eredetű hangszer, ovális testű és hosszú nyakú volt. A Kaukázusban egyes helyeken még ma is ebben az ősi formájában használják. Abban az időben a balalajkát még két más néven is ismerték: egyik ilyen neve „balabojka”, a másik „brunyka” volt, ami az orosz „zenélni” igéből származik. Amikor az orosz falusi hangszerkészítőmesterek megkezdteik tömegesen készíteni.

Az első ember, aki a balalajkára felfigyelt és a benne levő lehetőségeket meglátta Andrejev volt, a később világhírűvé lett balalajkazenekar karmestere és virtuóza. Különböző nagyságokban készítette el az ősi hangszert és ezzel különböző hangszíneket ért el, valamint felfedezte és népszerűsítette a balalajka egyik különleges formáját, az úgynevezett „domra”-t. A domra, ugyanúgy mint a balalajka, három húr van, de megszólaltatása nem pusztán az ujjakkal, hanem pengetővel történik.

Andrejev zenekara csakhamar meghódította Oroszországot, majd külföldi körutjai során Európában és Amerikában is ismertté tette a hangszert. — Eleinte csak népdalokat adtak elő, de a játéktechnika fejlődésével komolyabb zeneművek előadására is vállalkoztak. Csakhamar több neves orosz zeneszerző is felfigyelt a hangszere. Glazunov „Orosz fantázia” címen egy egész balalajka szimfóniát írt, Vaszilenko, Ippolitov-Ivanov és mások is komoly zeneművekkel járultak hozzá a balalajka irodalom gazdagításához. Manapság ezt a félig tatár eredetű hangszert már az egész világ ismeri, komolyan veszi, bizonyos értelemben az orosz népi zene jelképének tekintik és megvannak a maga elsőrendű művészei.

A világirodalom legszebb könyvei

Harsányi: Fejjel nagyobb mindenkinél, kötve	5.40 P	
Herczeg: Horthy Miklós, kötve	14.— P	
Ignác Rózsa: Levelek Erdélyből, füze	3.50 P	
Ignác Rózsa: Anyanyelve magyar, füze	3.20 P	
Ignác Rózsa: Rézpénz, füze	5.80 P	
Harsányi: Ember küzdj, kötve	10.— P	
Harsányi: Mátyás király, kötve	4.50 P	
Harsányi: Jókodó könyv, k'tve	3.— P	
	füze	2.60 P
Niamessyné: Villámlik mesze-sziről, füze	1.— P	
Szabó Pál: Szakadék, füze	5.60 P	
	kötve	6.60 P
Mezőssy Mária: Örvényben, k'tve	4.80 P	
Eszterhási: Háboruban nőttünk fel, füze	3.— P	
Rab Gusztáv: Belvedere, füze	6.80 P	
	kötve	8.80 P
Rab Gusztáv: Diana társadalma, füze	5.40 P	
	kötve	7.40 P
Balla: Niczky növendék, kötve	5.40 P	
Possonyi: Üldözni fognak utá- ket, kötve	5.60 P	
Fekete: Csi, kötve	3.— P	
Bözdö: Székely bánja, füze	5.60 P	
	kötve	6.80 P
Tamási: Szülőföldem, kötve	5.60 P	
Tamási: Ábel az országban, k'tve	5.60 P	
Tamási: Ábel a rengetegben, kötve	5.40 P	
Tamási: Ábel utja Amerikába, kötve	5.60 P	
Tamási: Virágveszedelem, kötve	5.60 P	
Martin Du Gard: Amit még el kellett mondani, füze	6.— P	
	kötve	7.50 P
Bánffy: Darabokra szaggatta, tel. kötve	5.60 P	
Féja: Dózsa György, füze	5.60 P	
Balazs: A rög alatt, füze	5.60 P	
	kötve	6.80 P
Reymont: Parasztok, füze	5.60 P	
	kötve	7.30 P
Llewelyn: Fehé lettél drága völgyün, füze	8.50 P	
	kötve	19.— P
Daphne Du Maurier: A Mandorley ház asszonya, kötve	7.50 P	
Erba Odesszalcbi: A vakok látnak, füze	4.80 P	
	kötve	6.50 P
C. Hutshinson: Testamentum, füze	5.— P	
Cronin: Három szerelem, k'tve	11.50 P	
Cronin: Kalapkirály I. II. k'tve	10.— P	
Belloc: XIV. Lajos, füze	5.50 P	
Orczy: Okos Pimpernel, füze	2.— P	
Orczy: Öszekuszált fonat, fve	2.— P	
Bottom: Orvosok, füze	3.50 P	
Bottom: A tulsó part, kötve	4.— P	
Csikos: A másik front, kötve	2.80 P	
Szentmihályné: Lorántffy Zsuzsanna, füze	6.— P	
Molnár: Kalandok a brazíliai őserdőben, kötve	6.50 P	
Aldrich: Ella kisasszony, fve	2.— P	
Aldrich: Száll a fehér madár, füze	2.— P	
Tömörkényi: Napos tájak, fve	2.40 P	
Szentmihályiné: Felfelé, füze	5.60 P	
Szentmihályiné: Örök társak, füze	6.— P	
	kötve	8.— P
Bromfield: A farm, füze	6.50 P	
Bromfield: Árviz Indiában, k'tve	4.50 P	
Zsigray: Holtomiglan holtomiglan, kötve	8.— P	
Bónyi: Uri világ, füze	2.40 P	
Nyírő: Az én népem, kötve	5.60 P	
Nyírő: Madéfalvi veszedelem, kötve	5.60 P	
Kállay: Báthory István, kötve	9.50 P	
Kézai: Az utolsó nap, kötve	5.60 P	

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Schütz:

Szentek Élete

Négy kötetben. Füze, kötetenként 3 pengő, félvászonkötésben, kötetenként 4 pengő, egészvászonkötésben, kötetenként 4'50 pengő, vastagabb papíron, vászonkötésben, kötetenként 6 pengő, luxusbőr-kötésben, kötetenként 8'50 p.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Szíria elleni fellépésre uszítja Angliát az amerikai sajtó

Franciaország fegyverrel véd ki minden angol támadást. Szíria a Közelkelet kulcspontja lett. Ausztráliai csapatok érkeztek Cyprus szigetére

Newyorkból jelentik: Változatlanul nagy érdeklődéssel figyelik a Szíriában kialakuló helyzetet. Hangsúlyozzák, hogy a közelkelet kulcspontja Szíria lett, miután az a legalkalmasabb ugródeszka Suez felé. Az angol repülőgépek szerdán bombázták Beirutban a Shell-társaság olajtartályait. Vichy-i politikai körökben hangsúlyozzák, hogy

Franciaország minden angol támadást fegyverrel fog kivédeni. Utalnak arra, hogy a francia légierő abban a helyzetben van, hogy meg tudja védeni Szíriát és Tuníziát.

Londoni vélemény szerint ez a kijelentés arra szolgál, hogy a vichy-i kormány mögéje rejthesse a német-francia együttműködést. Londonban azt állítják, hogy német részről megígérték: támogatni fogják Franciaországot.

Milánóból jelentik (Stefani): A *Corriere della Sera* érdeklődéssel figyeli a szíriai helyzetet. Megemlíti, hogy az angolok ki akarják köszörülni a krétai vereséget. A lap végül fölveti a kérdést, vajjon a franciák mikor jönnek már reá, hogy Anglia örök ellensége Franciaországnak és évszázadokon át nyitott háborúban a franciákkal, most pedig orvul támad reá.

Londonból jelentik (Reuter): A légügyi és belbiztonsági minisztérium közli: Az ellenség csütörtökre virradó éjjel meglehetősen nagyarányú veszélyeséget fejtett ki. Bombák estek Közép- és Délkeletanglia célpontjaira. Bombázták London környékét is.

Londonból jelentik (NST): Az angol munkáspárt gyűlésén *Shinwell* kijelentette, hogy *Roosevelt* kijelentései nem fedik a való igazságot a hajóúrveszteségek tekintetében. A való helyzet sokkal súlyosabb. Szerinte gyökeresen át kellene alakítani az egész gazdasági életet.

Angol rombolók a tuniszi vizek közelében

Berlínből jelentik: Német politikai körökben a ma délelőtti francia minisztertanácstól már határozatokat várnak. Rámutatnak arra, hogy a francia döntés szoros összefüggésben áll a háború folytatásával. A birodalmi kormány a várható határozatokat a legnagyobb örömmel üdvözli.

Lapjelentések szerint angol részről pontos tervek érlelődnek Szíria irányában. **Az amerikai sajtó uszítja Angliát a Szíria elleni fellépésre.** Franciaország az amerikai és brit kijelentésekben bírtokainak veszélyeztetését látja. Tegnap jelentések szerint

angol rombolórajok a tuniszi vizek közelében cirkáltak. Kedden harca is került sor olasz hajókaraván és az angol egységek közt.

PORTUGÁLIA FOLYTATJA AZ AZORI SZIGETEK MEGERŐSÍTÉSÉT

Genf-ből jelentik (NTI): Az OFI jelentése szerint szerdán ausztráliai csapatok érkeztek Cyprus szigetére.

Lisszabonból jelentik (Reuter): Portugália folytatja az Azori szigetek megerősítését.

Zürichből jelentik (B. T.): A svájci lapok jelentése szerint a lisszaboni kormány szerdán újabb osztagokat indított utnak az Azori szigetekre.

Isztanbulból jelentik (Stefani): Az Azori-szigetekre újabb csoport repülő és híradó katona, valamint tiszt indult az ottani helyőrség megerősítésére.

Frenczel Sándor

tűkőr és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerekezés
Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata
Nagyvarad, Szt. János u. 44-48.
Telefon: 19-13

Ankarából jelentik (NTI): A török néppárt előtt *Saradzsoğlu* külügyminiszter beszámolt a külpolitikai helyzetről. A beszámolót egyhangú tetszéssel fogadták.

Rómából jelentik (Stefani): Az olasz főhadiszállás 365-ik közleménye: Észak-Afrikában tüzérsgünk érzékeny veszteséget okozott Tobruk

London végleges döntésre hívta fel Washington

Newyorkból jelentik (NTI): Az *Associated Press* washingtoni jelentése szerint, *Vincent* mindent felölelő jelentést hozott magával. A jelentésben, hír szerint, nemcsak katonai kérdésekről van szó, hanem gazdasági kérdésekről is.

Newyorkból jelentik (NTI): A newyorki lapok azt írják, hogy washingtoni körök nézete szerint az elnökkel tárgyaló *Winant* tájékozódni kíván afelel, vajjon *Roosevelt* mennyiben szándékozik Angliát segíteni és mikor lehet erre számítani.

Washingtonból jelentik (NTI): Londonból és Washingtonból származó hír szerint az angol kormány a legutóbbi 24 órában a leghatározottabban felhívta *Rooseveltet*, hogy hozzon végleges döntést. Az Egyesült Államok nyílt döntése megnyugtatóná az angol közvéleményt és lehetővé tenné Angliának, hogy megkísérelje a harc folytatását. Ez a célja *Winant* washingtoni utazásának. *Winant* jelentése azon alapszik, hogy Anglia belső arcvonalát összeomlás fenyegeti és egyre kisebb lesz a remény, hogy Anglia eredményesen folytathatja az ellenállást.

Washingtonban a helyzet nagy gondot okoz. Illetékes körök határozatlanok. *Hull* külügyminiszternek a sajtóértekezleten tett nyilatkozata is bizonytalan. *Hull* csupán annyit mondott, hogy a jelentést nem adták ki neki tanulmányozás céljából. *Winant* jelentése az angolok S. O. S. kiáltását jelenti.

ANGLIA ÚJABB HAJÓKAT KÉRT AMERIKÁTÓL

Washingtonból jelentik (NTI): A külügyminiszter közölte a sajtóérte-

kezleten, hogy hosszabb megbeszélést folytatott *Winant*tal azokról a nemzetközi veszedelmekről, amelyek a mai helyzetből az Egyesült Államok számára adódnak.

Washingtonból jelentik (NTI): *Knox* haditengerészeti miniszter bejelentette, hogy az angolok sürgősen újabb hajókat, főként teherhajókat kérnek. Közölte még, hogy az Egyesült Államok haditengerészete éppúgy, mint a hadsereg, hadirepülőket képez ki.

Washingtonból jelentik (Stefani): *Manin* képviselő a képviselőházban

Budapestről jelenti a MTI: A hivatalos lap közölte a visszacsatolt keleti és erdélyi részekre vonatkozólag a vadászat szabályozásáról kiadott kormányrendeletet. A vadászati jog gyakorlására vonatkozó érvényes szerződéseket 30 napon belül be kell mutatni a törvényhatóság első tisztviselőjének. Csatolni kell a román hatóság határozatát. A szerződés tudomásul vételét a törvényhatóság első tisztviselője bizonyos esetekben megtagadhatja.

A szerződések egy részét a földművelésügyi miniszter vizsgálja felül. Minden törvényhatóságban vadászati felügyelőt neveznek ki, aki

30 napon belül be kell mutatni a vadászati szerződéseket

2000 hold a legkisebb határ a havasokban

negyedévenként jelentést tesz a földművelésügyi miniszternek. A rendelet meghatározza a vadászati területek nagyságát. Így a havasokon a vadászati jog gyakorlásának legkisebb határa 2000 kat. hold. A vadászati haszonbérlet részére kötelező a földművelésügyi miniszter előző engedélye. Hétnél több társ esetén vadásztársaság alakítandó. A vadlövés keretét a földművelésügyi miniszter határozhatja meg, aki felhatalmazást kapott erre.

A vadászat gyakorlását és a haszonbérbeadását külön rendelettel szabályozzák.

Okvetlenül szerezzé meg könyvtára számára a napjainkban élt cirkuszlóvarnóból missziós apácává lett

Beáta nővér életrajzát.

Mozifilmmel érdekesebb eseményhalmazt tár olvasója elé ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorsággal mindenkiten csodálkozást, apostoli lelkiületével pedig az olvasóban lelki nekilendülést vált ki!

Ara 3.40 Pengő

éles támadást intézett a háboruspártiak és az amerikai zsidó kapitalizmus ellen.

— A Wall-Street bankérijai — mondotta — azon vannak, hogy beránták Amerikát a háborúba.

Manin beszédére *Edelstein* zsidó képviselő válaszló, aki beszéd közben annyira felhevült, hogy szív-szélhűdés érte és a helyszínen meghalt.

LISSZABONBA ÉRKEZETT ROOSEVELT KÜLÖN KIKÜLDÖTTJE

Lisszabonból jelentik: (Reuter) *Smith* tábornok, *Roosevelt* külön kiküldöttje, kedden Lisszabonba érkezett. Innen tovább megy Londonba.

Washingtonból jelentik: (NTI) A helyettes külügyminiszter *Jugoszlávia* amerikai követéhez intézett jegyzékében kijelentette, hogy az Egyesült Államok továbbra is elismeri a menekült jugoszláv kormányt.

NINCS HIR A KRÉTÁBÓL VISSZAVONULT AUSZTRÁLIAI CSAPATOKRÓL

Newyorkból jelentik (NTI): Az *Associated Press* jelentése szerint *Spencer*, ausztráliai hadügyminiszter bejelentette, hogy az ausztráliai csapatok Krétáról történt visszavonulása óta semmit sem tudnak az ausztráliai és újzeilandi katonákról.

Kicsérélték a magyar-iráni szerződés okmányait

Teheránból jelentik: (NTI) A külügyminiszteriumban szerdán kicsérélték a magyar-iráni barátsági és döntőbírósi szerződés becikkelyező okmányait.

INNEN-ONNAN

Németország

Berlini mértékadó körökben úgy tudják, hogy a német katolikus püspökök konferenciájára augusztus közepén kerül sor Fuldában. Előzőleg a német katolikus püspökök küldöttsége látogatást tesz a Vatikánban. — Ugyanakkor több más államból is küldöttség érkezik Rómába, köztük a spanyol és portugál püspökök küldöttsége. Hír szerint a pápa a közeljövőben irányelveket szegez le a katolikus egyháznak az államokkal való együttműködése tekintetében.

Franciaország

Most ülte Franciaország első ízben az új kormányzat által életbeléptetett ünnepnapot: a francia család napját. Ez alkalomból Pétain tábornagy rádiószózatot intézett a francia anyákhoz. „A tűzhely, az otthon és a család” — mondta — az a lelki közösség, amelynek nincs köze az önzéshez és a Franciaországra nehezedő gyász és bánat közepette is az anyák viselik a legnehezebb keresztet, akik életüket adják oda, hogy gyermekeiket az éhhaláltól megmentésük. Ezért én Franciaország nevében köszönetet mondok nekik. A tábornagy a továbbiakban elmondta, hogy az utóbbi tíz hónap alatt minden erejével iparkodott meggyőzni a franciákat, hogy szakadjanak el a materialista civilizáció delibábjától. A sokgyermekes anyák között az ünnep alkalmából díszlevelet osztott szét

Japán

Az angol nyelv, amely eddig Japánban a legfontosabb idegen nyelv volt, lassan teljesen elveszti jelentőségét. Napról-napra több olyan ember akad Japánban, aki az ott megforduló németeket német nyelven szólítja meg. — Ujabban már az egyetemek kollégiumaiból is világosan kitűnik, hogy milyen irányban halad ez a fejlődés. A tokiói Vaseda-egyetem angol irodalmi tanfolyamára, melynek maximális hallgatószámát 90 diákban állapították meg, mindössze tizen jelentkeztek. Ugyanilyen tapasztalatokat tett a birodalmi egyetem, ahol egy hasonló tanfolyamra csupán 12-en iratkoztak be. Ezzel szemben a japán és német irodalomtörténeti valamint nyelvtanfolyamok, amelyeket a multban meglehetősen elhanyagoltak az ideai tanévben olyan népszerűségnek örvendnek, hogy már azzal a gondolattal foglalkoznak, miszerint ezeknek a tantárgyaknak párhuzamos tanfolyamokat állítsanak fel.

A japán népjóléti miniszterium azt dítte ki célul, hogy a japán nép lélekszámát rövidesen százmillióra emelje. A népszaporodást két törvényjavaslattal igyekszik elősegíteni. Az első törvényjavaslat a házassági kölcsönök bevezetéséről gondoskodik német mintára. Ennek értelmében ötszázöt ezer yenig terjedő házassági kölcsönöket adnak a harmincévesnél fiatalabb férfiak és huszonötévesnél fiatalabb nők számára egybekelésükkor. Ezt a kamatmentes kölcsönt tíz év alatt kell visszafizetni, de minden gyerek születésekor egynegyedrészét elengedik. A másik törvényjavaslat értelmében sokgyermekes családoknak állami támogatást juttatnak. A hat- vagy többgyermekes családok havi tízen támogatásban részesülnek.

Ami „odaát” történik:

Antonescu halálbüntetéssel fenyegeti rendeletei megszegőit

Bukarestből jelentik: (MTI) A belügyminiszterium megállapítása szerint titokban 13.000 szarvasmarhát vágta le. Antonescu elrendelte, hogy szigorú büntetésben részesítsék a tilalom ellen vétőket. Nem engedhető meg, hogy az állam anarchiába fulladjon. Ha szükségesnek mutatkozik, a halálbüntetést is bevezetik az ellenszegülőkre. Ez az utolsó figyelmeztetés.

Romániában megszüntetik a szinekura fizetéseket

Bukarestből jelentik: (MTI) Megállapítás szerint sok olyan tisztviselő kap fizetést, aki semmit sem dolgozik. Június elsejétől kezdve csak azok kapják meg fizetésüket, akik teljesítik kötelességüket. A közlemény szerint június elseje után azokra a menekült tisztviselőkre, akik nem töltik be állásukat, nem kapnak fizetést.

SULYOSAN ELITÉLTÉK A VASGÁRDISTA DALOKAT ÉNEKLŐ PUKARESTI DIÁKOKAT

Berlinből jelentik: A Délkelet-európai hírszolgálat jelenti Bukarestből: A bukaresti hadhírszolgálat ítéletet hozott azok ellen, akik a május 10-iki román nemzeti ünnep alkalmából tiltott dalokat énekeltek. Két diákot 15 évi, egyet 12 évi, hármat 5 évi kényszermunkára ítélték.

LEEGETT A SILISTRAI KOLOSTOR

A Délkelet-európai hírszolgálat jelenti Bukarestből: Az Universul szerdán

azt jelentette, hogy a múlt hét péntekjén a Targu Neamt városból nem messze fekvő silistrai kolostor leégett. A fatemplom, a kolostor és több melléképület a lángok martalékává lett. Igen nagymennyiségű gabona- és lisztkészlet égett el. A kárt több mint hárommillió leire becsülik.

Hozzájárult a vármegyei kisgyűlés a berettyóújfalui mezőgazdasági középiskola felállításához

60 ezer pengős kölcsönt vesz fel a község földvásárlás céljára

Nagyvárad. Saját tud. Bihar vármegye törvényhatóságának kisgyűlése csütörtökön délelőtt rendkívüli ülést tartott dr. Cziffra Kálmán főispán elnöklése mellett. Az ülésnek egyetlen tárgysorozata a berettyóújfalui mezőgazdasági középiskola felállításának

kérdése volt, amelyet dr. Pauliny Vilmos aljegyző ismertetett.

A felállításra kerülő középiskolával szemben a vallás- és közoktatásügyi miniszterium több követelményt állított. Az iskola céljára 30 katasztrális hold földet kért átengedni, a szükséges épületek tervrajzának elkészítését is kérte, ezzel szemben vállalta az épületek felépítését. A község képviselőtestülete március 21-én tartott ülésén a kikötéseket elfogadta és elhatározta, hogy a legeltetési tervsáttól 75 ezer pengő értékben megvesz 20 hold földet, a község tulajdonából viszont elad ugyancsak harminc holdat 60 ezer pengőért és ebből fedezi a vételárat. Addig azonban, amíg az eladás lebonyolódik, 60 ezer pengős függőkölcsön felvételét határozták el. A képviselőtestület a tervrajzok elkészítésére 2000, az egyéb kiadásokra pedig 3000 pengőt szavazott meg, a vételár kiegészítésére pedig 31.800 pengős pótköltségvetést készített.

Vitéz dr. Nadányi János alispán szölte hozzá a javaslatához és bejelentette, hogy a községet végredményben 15 ezer pengős kiadás terheli, erre viszont van fedezete a 78 ezer pengős bevételi hátralékból. Berettyóújfalui pátadója a pótköltségvetés után 43 százalékról 60-ra emelkedik fel, még így is a legkedvezőbb viszonyok között lévő községek egyike.

Magyar Sándor dr. azt kérte, hogy a 30 ezer pengőt ne egy évre állítsák be, mert ez nagy terhet jelent. Kifogásolta a kétezer pengős tervezési összeg beállítását is. A kisgyűlés az alispán és Miklós Antal főszámvevő felvilágosítása után hozzájárult a területvételhez és eladáshoz, a kölcsön felvételéhez és a pótköltségvetés beállításához.

A berettyóújfalui mezőgazdasági középiskola ügyében a június 17-én tartandó közgyűlés határozó végső fokán, az iskola sorsa azonban nem lehet vitás.

Berlini his riport:

„Jönnek a Tommyk!”

A Magyar Lapok berlini levelezőjéről

Berlin, június hó.

Valahány ember a berlini utcákon jár esti tíz óra tájban, mind fel-fel-néz egy röpké pillanatra az égre. Ha az tiszta, derült, ha a csillagok ragyognak, akkor a berlini polgár belekarol mellette haladó párjába és csak annyit mond:

— Vajjon jönnek-e ma este?

Hogy kik azok, akik jönnek-e, vagy sem, azt senki sem mondja ilt. Mindenki figyelj este az eget és ha tiszta, derült az égbolt, akkor mindenki siet haza, siet lefeküdni az ágyba és siet minél kiadósabban minél jobban aludni. Mert tudja mindenki, hogy légiriadó esetén aludni nem lehet. S a fenti kérdést nem az angol repülőktől való félelem adja az embernek ajkára, hanem attól félnek valamennyien, hogy nem lehet aludni az éjszaka. Mert ha meg szólalnak a szirénák, hát természetesen az is felkölt mindenkit. Fel-örög után csend szokott lenni. Ha valaki könnyelmű és nem megy le az óvóhelyre, akkor már-már ismét elalszik, — de mielőtt elaludna, megszólal a szomszédban lévő légvédelmi üteg. Elkezd ugatni, kezd kiköp-ködni robbanó magvait az ég felé és olyan pokoli lármát csinál, hogy aludni nem lehet tőle. Olyankor az-

után az emberek kiállnak az ablakhoz és nézik az eget.

Néha, nagyritkán egy-egy angol gépet lehet látni, amint irtózatos magasságokban fényoszlopok fény sugaraitól körülveve röpül, — körülötte kis puercpamacok villognak: fel az éjszaka sötétjében: a tlakk ontja rá a tüzet. Majd hosszú vörös csíkok futnak a gép felé és keresztelik egymás útját ott a gép körül: nyomjelző lövedékek ezek és mutatják a találatok irányát.

Néha aztán meg-megbillen egy-egy gép odafent, menekülni akar a fényoszlop és pamacstenger közepéből, — ilyenkor a gépgyűk még erősebben ontják a tüzet és még jobban közreveszik a menekülni akaró gépet. Aztán egyszerre fekete, sűrű fekete füst-felleget ereszt ki magából a gép, — meggy még vagy három percig, — a füstfelleg egyre erősebb, egyre nagyobb, — egyszer aztán a füstfelleg is, a gép is eltűnik a messzeségben.

Másnap a villamoson álmosszemű, fáradt berliniek sietnek munkahelyükre, — mindegyik kezében újság, mindegyik szemében diadal, öröm és mind mondja a másiknak, olvassa fennhangon a jelentésekből: A támadó gépek közül a légvédelem hatot lelőtt... (B. L.)

Könyv és Kultúra

Ignác Rózsa:

Keleti magyarok nyomában

Most, a nagy balkáni átalakulás idejében el sem képzelhető időszerűbb könyv ennél. Egy igazi, meglátó erejű, mely hazafiasággal eltelt művész beszámolója a keleti és déli Kárpáton túli magyarság sorsáról. Minden sorában félelmetes izgalom dübörög, s mégis van ideje arra, hogy megmutassa az elszórt balkáni magyar szigeteket idilljeit is. A kitűnő erdélyi író 1938. és 1940. között beutazta egész Kelet-Európát, a szovjet határtól a Fekete tengeri bolgár partjáig, mindenütt magyarok után kutatva, hogy hirt hozzon az orosz határszélén élő bukovinai székelyekről, a moldovai csángókról, Bukarest és a Dobrudzsa magyarjairól. E regényes utirajz egy magyar világot tár fel előttünk, amely ugyszólván itt van a szomszédságunkban és mégis mintha óceánok választanák el tőlünk elhagyatottságában.

A kultuszminiszter Marosvásárhelyen megtekintette a Teleki-tékát

Marosvásárhelyről jelenti a MTI: A kultuszminiszter felesége és fia társaságában Marosvásárhelyre érkezett. Először a Teleki-tékához látogatott. Annak az óhajának adott kifejezést, hogy szeretné, ha egyesítenék a Református Kollégium könyvtárának egy részével. Ezután több iskolát látogatott meg. A városházán Papp Károly helyettes polgármester üdvözölte. Délután közéleti volt. Öt órakor a miniszter folytatja útját, melynek első állomása Gernyeszeg lesz.

Doornban temetik el II. Vilmos császárt

Doornból jelenti a Német Távirati Iroda: II. Vilmos volt császár betegségéről kiadott közlés szerint a császár állapotában a múlt hét végén javulás állt be, amely teljes felépülésre nyújtott reményt. Kedden a késő esti órákban állapota jelentősen rosszabbodott. A tüdőembolia gyors legyengülést idézett elő, ami a betegnek erős testi alkatát meggyengítette.

A néhány nappal ezelőtt bekövetkezett látszólagos javuláskor a beteg azt kívánta, hogy elhagyhassa betegágyát. Ekkor több közeli hozzátartozója, így II. Vilmos fia, elutazott Doornból, úgy hogy az utolsó órákban nem voltak a beteg ágyánál.

Nincs

petroleum,

vezetesse be a villanyt kedvező fizetési feltételek mellett.

Kovács Gyula

villany és rádiószerelő, Alapi u. 2.

Franciaország minden eshetőségre felkészült Szíriával kapcsolatban

Weygand tábornok nagyfontosságú tárgyalásokat folytat Vichiben. — Beirutot bombázták az angol repülők

Vichyből jelenti (NTI): Weygand tábornok, aki résztvett a keddi minisztertanácson, behatóan beszámolt az afrikai helyzetről. Francia politikai körök szerint Pétain tábornok és Darlan tengernagy főleg a szíriai helyzetről kérte ki a tábornok véleményét. Hangsúlyozták francia részről, hogy Szíriával kapcsolatban minden eshetőségre felkészültek, miután az angolok folytatják támadásukat a szíriai városok ellen. Emellett féktelen hadjáratot is folytatnak, hogy ürgyvet találjanak a hadműveletekre.

Veszélyben a francia gyarmatbirodalom

Vichyből jelenti (NTI): A Havas megerősíti, hogy angol gépek szerdán reggel megtámadták Beirutot. A jelentés szerint 6 óra 45 perckor a város felett 4 angol bombázó tűnt fel és azok sok bombát dobtak a közép- és déli városokra. Néhány irodaépület kigyulladt. Egy francia tiszti és egy katona megsebesült a szilánkoktól.

Berlínből jelenti (MTI): Berlińi illetékes körök szerint a francia gyarmatbirodalmat nemcsak szóban és írásban, hanem tettekben is fenyegetik. Német részről emlékeztetnek a légi bombázásokra, amelyeket Franciaországnak az angolok részéről el kell tennie. A Wilhelmstrassen úgy nyilatkozta, hogy az északafrikai különmegbízottak valószínűleg Vichyben még megtárgyalni valójá

Vichyből jelenti (MTI): Francia politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak Weygand tábornok Vichybe érkezésének. Rámutatnak annak fontosságára, hogy a tábornok Sfax és a szíriai repülőterek bombázása után érkezett Vichybe. A tábornok környezetében tökéletes titoktartással kezelik azokat a megheszeléseket, amelyeket Pétain tábornaggal folytatott. Illetékes helyen emlékeztetnek arra a fontos szerepre, amelyet Weygand tábornok játszik Szíriában.

volt, mert Anglia eddigi franciaellenes cselekedeteihez még szóbeli sértelések is járultak, amelyekkel Franciaországot angol részről illeték.

ERŐS LÉGITAMADÁSOK KÖZÉP- ÉS DÉLANGLIA ELLEN

Berlínből jelenti: A német légi erők harci rajai — mint a Német Távirati Iroda értesül — a csütörtökre virradó éjjel robbanó és gyújtóbombákkal árasztották el Közép-Angliát, valamint Dél- és Délkelet-Angliát tengerparti hadicélpontjait.

Newyorkból jelenti (Reuter): A tengerészeti bizottság szerdán bejelentette, hogy nemrégiben nyolc brit hajót, összesen 54.000 tonna ürtartalommal súlyosították el torpedókkal.

Berlínből jelenti (NTI): A védő főparancsnoksága közli: A Kréta szigetén vívott harcokban az eddigi megállapítások szerint 8000 angol és 4000 görög katonát ejtettek foglyul. A légi erők tegnap Essex grófságban lévő ipartelepeket bombáztak. Az elmúlt éjjel elsüllyesztettünk egy 4000 tonnás hajót. Skócia északi partjai előtt megrongáltunk egy nagy teherhajót. Torpedóvető repülőnk egy nagyobb angol hadihajót kétszer el-

találtak. A légi erők támadta Hull kikötőjét, továbbá az Anglia déli és keleti partján lévő kikötőket. Észak-Afrikában Tobruk előtt tüzérségi tevékenység volt. Német gépek támadták a tobruki célpontokat. Egy szállító hajót elpusztítottak és eltaláltak egy angol légvédelmi állást. Ellenséges gépek nem repültek a Birodalom területére fölé. Május 31 és június 3 között az ellenség vesztesége 20, saját veszteségünk 10 repülőgép volt.

Rómából jelenti (Stefani): Az olasz főhadiszállás 364-ik közleménye: Repülőnk az elmúlt éjjel bombázták Malta repülőtereit. Észak-Afrikában légi erők támadta Tobruk támaszpontját. Egy hajó kigyulladt. Tobruktól keletre elsüllyesztettünk egy másik hajót. Három ellenséges repülőgépet lelőttünk. Az ellenség támadta Benghazit. Kelet-Afrikában tovább folyik az ellenállás.

Kik jelentkezhetnek vásárlási könyvekért?

Nagyvárad thj. város Közelodmezési Hivatala felhívja az alant felsorolt kereskedőket, hogy folyó hó 6-án, pénteken az általuk igényelt kész vásárlási könyvek átvételéért jelentkezzenek a Kereskedelmi Csarnokban (I. emelet):

Bócsa József, Gyagyovszky Viktor, Ádámszky Sándor, Papp Mihály, Cser József, Nagy István, Dömó Albert, Füstös András, Ádámszky Ferenc, Kokes Antal, Papp Mihály, Balla Imre, Güntner Ferenc, Kisbey Ferenc, Szabó Imre, Karácsonyi József, Thalmayer Gusztáv, Magyar Barna, Oláh Lajos, Keszler János és Görög katolikus Szeminárium

Kávéházakban és vendéglőkben kérje Magyar Lapok-at.

Németország nem kíván beavatkozni Szerbia közigazgatásába

Berlínből jelenti: A Délkelet-európai hírszolgálat jelenti Belgrádból: A belgrádi lapok vastagbetűs címmel közli Dr Turner államtanácsosnak, a közigazgatási szervezeten vezetőjének nyilatkozatát. Eszerint az ország közigazgatásába csak abban az esetben történik beavatkozás, ha azt a közigazgatás fenntartása megkívánja. Dr Turner előterjesztést tett a miniszteriumi biztosok kinevezéséről. Az előterjesztés olyan férfiakra vonatkozik, akik évek óta sokszor személyi áldozathozatallal is küzdöttek a Német Birodalomhoz való közeledés érdekében és szakismerettel rendelkeznek. A végrehajtó hatalmat ma a szerb esendőség és a rendőség gyakorolja. Ez is bizonyítéka annak, hogy a németek

azt akarják, hogy az ország ügyeit német beavatkozás nélkül intézzék.

A ZAGRABBI MAGYAR KÖVET TISZTELGÉSE A POGLAVNIK-NÁL. Zágrábból jelenti a MTI: Szerdán a Poglavnik fogadta Marossy Ferenc ujonnan kinevezett magyar követet. A kölcsönös üdvözlés során emlékeztettek arra, hogy mindkét nemzet Németország oldalán állott és az új európai rend mellett foglal állást, arra törekedve, hogy ezen az alapon tartós és elpusztíthatatlan barátságot építsenek ki

Belvárosi mozgóban

VadrózsaMagyar vígjáték siker!
Főszerepben:Simor Erzsé, Dayka M., Vizváry M., Lehotay A.,
Rózsahegy K., Perényi L., a két Pethes.Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
MA**Ez a villa eladó**legszórakoztatóbb zenés magyar vígjáték
Csikós Rózsi, Turay I., Berki L., Verebes
Ernő, Gózon, Kabos, Pethes, Bílicsi.Pénteken indul az Apolló filmszínház az utóbbi
5 év legnagyobb és legszemképrátobbb film-
oriasával**Oz, a csodák csodája**Judy Gariand, Frank Morgán, Ray Bolger
filmkölteménye. Közreműködött Amerika legjobb
szimfonikus zenekara és legnagyobb balettelgyüttese
Rendes helyárak. Jegyelővét 7 napra előre.**A most megjelent nyugdíjrendelet
pontos szövegének ismertetése**

— Harmadik közlemény —

5. §. *Allamvasuti alkalmazottaknak tekintendő személyek a rendelet szempontjából.* Azt a volt román államvasuti alkalmazottat, vagy nyugdíjast, aki olyan alkalmazásban teljesített szolgálatot, amely szolgálatot a hatályos magyar jogszabályok szerint nem lehet államvasuti alkalmazásnak tekinteni, amely alkalmazás azonban a román általános nyugdíjtörvény értelmében a román állammal vagy a román államvasutakkal szemben nyugdíjigényt biztosított, a jelen rendelet rendelkezései szempontjából államvasuti alkalmazottnak kell tekinteni.

6. §. *A rendelet hatálya alá nem tartozó alkalmazottak.* (1) Nem tartozik a jelen rendelet hatálya alá az a volt m. kir. államvasuti alkalmazott, illetőleg annak özvegye, vagy árva, aki Magyarországnak a trianoni békeszerződéssel megállapított területén fekvő állomáshelyéről az 1921. évi július hó 26. napját követő időben a szolgálatát önként elhagyta, vagy a viselt állásáról lemondva távozott a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészre.

(2) Nem tartozik a jelen rendelet hatálya alá az a nyugdíjas, nyugbérés, özvegy vagy árva, aki Magyarországnak a trianoni békeszerződéssel megállapított területéről az 1921. évi július hó 26. napját követő időben akár engedéllyel, akár anélkül a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészre távozott.

7. §. *Állandó vagy egyszersmindenkorra szóló ellátás megállapítása és a folyósítás időpontja.* (1) A jelen rendelet hatálya alá tartozó személy részére — az ellátási igény fennforgása esetén — állandó ellátást (nyugdíjat, nyugbért, özvegyi segélyt, gyermeksegélyt, nevelési pótlékot), vagy egyszersmindenkorra szóló ellátást (végkielégítést) kell megállapítani.

(2) Azt a volt magyar, illetőleg volt román államvasuti alkalmazottat, aki sem állandó, sem egyszersmindenkorra szóló ellátásra még nem szerzett igényt, úgy kell tekinteni, mintha a szolgálatból elbocsátottak.

(3) Az állandó ellátást az 1941. évi január hó 1. napjától kezdődően kell folyósítani.

(4) Annál, akil az átmeneti alkalmazásból az 1941. évi január hó 1. napja után bocsátanak el, az állandó ellátást az átmeneti alkalmazás megszűnését követő hó első napjától kezdve kell folyósítani.

(5) Az egyszersmindenkorra szóló ellátást annak megállapítása után azonnal ki kell fizetni. A kifizetés időpontjáig esetleg élvezett átmeneti járandóság vagy segély összegét a végkielégítés összegébe beszámítani nem lehet.

8. §. *Az ellátás megállapításának megtartása, illetőleg a már megállapított ellátás megszüntetése.* (1)

Ellátást nem lehet megállapítani, illetőleg a már megállapított ellátás folyósítását véglegesen meg kell szüntetni abban az esetben, ha a jelen rendelet hatálya alá tartozó személyről megállapítást nyert, hogy az ellátásra méltatlanná vált.

(2) Annak megállapítása tárgyában, hogy valamely személy az ellátásra méltatlanná vált-e, az 1934. I. t.-c. 2. §-ának (5) bekezdése alapján működő három tagból álló állandó bizottság — az 1.610/1934. M. E. sz. rendelet 5—8. §-aiban és a 12.833/1934. II. K. K. M. sz. rendeletben, illetőleg a vonatkozó egyéb jogszabályokban foglalt rendelkezések értelemszerű alkalmazása mellett lefolytatott eljárás során — határoz.

(3) Az eljárás megindítását a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeli el.

(4) Az eljárást a magyar királyi államvasutak szolgálatába át nem vett alkalmazottal és a nyugdíjossal szemben az utolsó állomáshelyre, az özvegyvel és árvaival szemben pedig az 1940. évi augusztus hó 30. napján volt állandó lakóhelyre nézve illetékes bizottság folytatja le. Ha az utolsó állomáshely, illetőleg a lakóhely nem a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen van, az eljárást a kolozsvári üzletvezetőségnek alakított háromtagú bizottság folytatja le.

(5) A háromtagú bizottság határozata ellen mind a bizottság elnöke, mind az eljárás alá vont személy a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez fellebbezéssel élhet. Az eljárás alá vont

személy a fellebbezést a bizottság elnökéhez nyújtja be.

(6) A háromtagú bizottság elnöke a fellebbezést — a vonatkozó iratokkal együtt — az (5) bekezdésben megállapított jogorvoslati határidőtől számított három napon belül a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez terjeszti fel, aki a fellebbezés tárgyában végérvényesen határoz. A miniszter határozata ellen jogorvoslatnak — ideértve bármely bírósági eljárást is — nincs helye.

(7) Ha a háromtagú bizottságnak az ellátásra való méltatlanságot kimondó határozata ellen sem a bizottság elnöke, sem az eljárás alá vont személy a határozat kézhezvételétől számított nyolc napon belül nem nyújtotta be fellebbezését, a bizottság elnöke a bizottság határozatát az ellátás megállapítására irányuló kére-

lem elutasítása, illetőleg a már folyósított ellátás megszüntetése végett a m. kir. államvasutak igazgatóságának (Központi Számfejtő Hivatalnak) küldi meg.

9. §. *Beszámítható szolgálati idő, Az ellátásra igénytadó legkisebb szolgálati idő.*

(1) Az ellátás megállapításánál beszámítható szolgálati idő az 1921. évi július hó 26. napjáig eltöltött minden olyan szolgálati idő, amely a m. kir. államvasutak nyugdíjintézete, illetőleg nyugdíjpénztára alapszabályainak 1940. évi december hó 31. napján érvényben levő rendelkezései szerint nyugdíjintézeti, illetőleg nyugdíjpénztári tagsági időnek elismerhető, továbbá az 1921. évi július hó 26. napját követő időben hasonló román szolgálati kötelekben eltöltött idő, valamint az 1940. évi augusztus hó 30. napja után a m. kir. államvasuti szolgálatban átmeneti alkalmazásban ennek megszűnéséig eltelt idő. Az említett szolgálatok között szolgálati kötelekben nem töltött időt beszámítani nem lehet, de ez a szolgálat folytonosságát nem szakítja meg. (Folytatjuk.)

**Vendéglátóipari munkások
közvetítése**

A Nemzeti Munkaközpontban tömörült vendéglátó ipari munkások szakcsoportja Nagyvárad, tisztelettel értesíti az összes vendéglátó iparos urakat, ugymint vendéglős, kávé és szállodás, illetve mindennemű vendéglátó ipari üzemet, hogy a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 106.303—1940. K. K. M. számú rendelete értelmében, a fogadókban (szállodákban, penziókban) ven-

déglőkben és kávéházakban foglalkoztatott alkalmazottak szolgálati viszonyával és közvetítésével kapcsolatos egyes kérdések szabályozása tárgyában, a következőket rendelem el:

1. §. 1. Fogadókban, szállodákban, penziókban, vendéglőkben és kávéházakban főpincérl csak olyan személyt szabad alkalmazni, aki az illető önálló gyakorlásához megkívánt szakbavágó gyakorlattal rendelkezik.

6. §. 1. Alkalmazottnak az 1. §. (1) bekezdésében említett üzemek részére *közvetítést kizárom a foglalkozást közvetítő ipar munkaköréből.* Ehhez képest a foglalkozást közvetítő ipar gyakorlására jogosítottaknak az 1. §. (1) bekezdésében említett üzemek részére alkalmazottakat közvetíteniök, az említett üzemek tulajdonosainak (üzletvezetőinek) pedig a foglalkozást közvetítő ipar gyakorlására jogosítottaknak közvetítését igénybevenniök nem szabad.

(2) Az (1) bekezdésben és a 6. §-ban foglalt rendelkezés az 1. §. (1) bekezdésében említett üzemek konyháiban alkalmazott személyzetre, valamint a fogadókban, szállodákban, penziókban, alkalmazott szobaasztonyokra és szobalányokra is vonatkozik.

Felkérjük a vendéglátó iparos urakat, hogy minden tekintetben eleget tenni sziveskedjenek a miniszter ur rendelkezéseinek, mert ellenkező esetben, az 1922. XXX. t.-c. 59. §-a első bekezdésének 3-ik pontjában foglalt rendelkezés szigorú pénzbüntetést és elzárást ír elő, miéért is kérjük annak szigorú betartását. Közvéssy szakcsoport-ügyvezető-titkár.

**Két nagyváradai iskola
árvizkárosultaink segítségére siet**

Sokan talán már meg is feledkeztek arról, hogy két héttel ezelőtt házakat döntött romba a felhőszakadás nyomán keletkezett árvíz. Pedig a rombadólt vályogvaskók maradványai még ma is ott díszelnek és lakóik ma is várják még, hogy valaki segítsen rájuk. Már megírtuk, hogy az első adomány Budapestről érkezett. Lapunk egyik olvasója küldött tíz pengőt. Ezt a pénzt átadtuk ö. n. Gyémó Lajosnének. A hárvallottak szomorú helyzetéről ekkor hosszabb tudósításban számoltunk be.

A szerető azonban nem fárad el. Hosszú évek óta egyebet sem tesz nagyon is lerongyolódott magyar népünk, csak egymást segíti. Csodálatos dolog a szegénység. Mindig és mindenre telik belőle. Tellett annak idején a Józsefjána-i tűzkárosultaknak, a nagy árvíz károsultainak és

most, úgy látszik, hogy telik a nagyváradai árvizkárosultaknak is.

Az iskolák adnak példát az áldozatkészségre. A m. kir. Boltó Ferenc háztartási iskola növendékei dr. Kovács Sándorné tanárnő vezetésével gyűjtötték össze adományait. Összesen 51 pengő 34 fillért juttatnak a károsultaknak.

Az újrászósi római katolikus fiúiskola már többször tanubizonyosságát adta annak, hogy tevékeny szociális nevelés honol falai között. Székely Gyula igazgató növendékeivel ez-alkalommal is segítségére sietett a bajbajutottaknak. 27 pengőt adtak a derék fiúk szegénységükből a még szegényebbeknek. Isten fizesse meg ezerszeresen jószágukat.

Az adományokat — mint a múltban — most is munkatársaink fogják a helyszínre kivinni és a részurólók között szétosztani.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD.
SZILAGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30.
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
 adunk vissza

PÜNKÖSDI TÁBORI MISE MEZŐSZAKADÁTON. Pünkösöd másodnapján lélekemelő tábori misét celebrált *Baka János* mezőtelegi plébános Mezőszakadán, az ott állomásozó határőrszolgálatok részére. A tábori misén a környékről is számosan vettek részt. Az énekkart Ritter köröskisjenői állami iskolai igazgatótanító vezényelte.

Olasz kulturfilmek mutat be vasárnap délelőtt a Belvárosi Muzgő. Nagyvárad. Saját tud. A Belvárosi Muzgő június 8-án, vasárnap délelőtt 11 órakor három olasz kulturfilm mutat be kis ünnepek keretében, amelyen a megnyitót De Gregorio kolozsvári olasz konzul mondja, Hlatky Endre városi főispán pedig előadást fog tartani Nagyvárad multjának olasz vonatkozásairól. Az előadást az Olasz Kulturintézet nagyváradai tagozata rendezti. Belépődíj nincs. A filmek iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. A Református Árvaház javára pünkösöd másodnapján tartott utcai naggyűjtés szép eredmények megállapításakor a gyűjtést engedélyező Polgármester úrnak, az urnákhoz rendőroket állító rendőrfőkapitány úrnak a gyűjtésben fáradozó sok kedves hölgynek, valamint a jószívű adakozóknak hálás köszönetet mond az árvaházat fenntartó *Lórántfy Zsuzsanna Jótékony Egylet.*

Beiratkozás a premontrai gimnáziumba. A több oldalról megnyílvánuló érdeklődésre, hogy a jövő tanévben a premontrai gimnáziumban hány osztály nyílik meg, az érdeklődők szíves tudomására hozzuk, hogy osztályainkat csak fokozatosan fogjuk megnyitni s az 1941-42. tanévben az I. és II. osztály nyílik meg. Beiratkozás 1941. június 26. és 27-én Intézetünk, mint szerzetes iskola, csak keresztény tanulókat vesz fel. Bővebb felvilágosítást szívesen ad az igazgatóság.

Cipésziparosok figyelmébe! Polyó hó 8-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a Nagyvárad és Vidéke Ipartestület kötelekibe tartozó cipésziparosok taggyűlést tartanak. Tekintettel a nagyon fontos tárgysorozatra, kérjük cipész iparos tagjaink föltétlen megjelenését. Az elnökség.

NYILTTÉR

Értesitem az érdekelteket, hogy az István éttermet (Kapucinus u. 3.) átvetttem és felhívom az érdekelteket, hogy esetleges követelésükért 3 napon belül jelentkezzenek, ellenesetben felelősséget nem vállalok.

Bakosi Ádám
 vendéglős.

*) E rovat alatt közlöttékért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

FELHIVÁS

Nagyvárad thj. város polgármestere 489-1941. szám alatt a következőket közli:

A m. kir. Honvédelmi Miniszter ur 26.900-eln. 16-1941. számú rendelkezésével engedélyezte a m. kir. Honvédség kötelekiben katonai szolgálattételre való önkéntes belépést.

Felhívom ezért azokat az ifjakat, akik a 17-ik életévüket betöltötték és a Honvédség kötelekibe (csendőrség kivételével) katonai szolgálattételre önként belépni óhajtanak, úgy a karpaszomány viselésére jogosultakat, mint a legénységi állományukat, hogy a városi katonai ügyosztálynál Városháza II. em. 28. sz. szobában jelentkezzenek minden délelőtt 11-14 órák között, ahol bővebb utbaigazítást kapnak.

Dr Soós polgármester.

Roth Ernő bírósági végrehajtó Berettyóújfalun.
 1031/1941. Vh. sz. Pk. 10393/1941. Bírósági ügyszám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a berettyóújfalui kir. Járásbíróság 2564/1941. számú végzésével 228 P 80 fillér és jár. iránt dr Spinner Sándor budapesti, illetve dr Nemes István berettyóújfalui ügyvéd által képviselt Bach és Gerő javára alperes berettyóújfalui lakos ellen elrendelt végrehajtás során bírósággal lefoglalt és ki nem igényelt 2300 P becsértékű ingóakra az árverés (fenti tőke. hátralék 125 P 06 fillér tőke. 1941 év április hó 23-tól 6 % kamat és — pengő — fillér megállapított és az ezutáni költéség. — illetve a törlesztett összeg levonása után —) a még fennálló tartozás behajtása végett a helyszíne: Berettyóújfaluban adós üzletében 1941 évi június hó 5. napja, délelőtt 10 órájára kitételek, amikor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladatnak az 1941. P. K. 10393. sz. végreh. jkvben 1-3 t. a. lefoglalt új bútorok.

Ezen árverés a fenti ingóakra jogerős kielégítési zálogjoggal bíró többi végrehajthatók, mint csatlakozók javára is, még fennálló követeléseik erejéig — az 1908: XLI. tc 20. §-a alapján — ezennel kitételek.

Kitézési díj 3 P 64 fillér.
 Berettyóújfalun, 1941. május 14.

Roth Ernő
 kir. bir. végrehajtó

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó Édesanyánk,
 öz. HORVÁTH JOZSEFNE
 szül. KÖLCZE MARIA,
 életének 69-ik évében a halotti szentségek felvétele után,
 f. hó 4-én elhunyt.
 Temetése pénteken, f. hó 6-án délután 3 órakor lesz az olasz temető Haller kápolnájában.
 A megboldogult lelkiudvéért bemutatott szentmise szombaton reggel fél 8 órakor lesz a Szent Lélek (olasz) plébániatemplomban.
 HORVÁTH-CSALÁD

KOLOZSVÁR VISSZAKAPTA 800 HOLDAS LEGELŐJÉT. Kolozsvárról jelentik: Kolozsvár város tanácsa a városi és vármegyei gazdasági felügyelőséghez a közelmultban kérelmet adott be, amelyben kérte, hogy a város tulajdonát képező tarcsai birtokból a románok által kisajátított 490 hold legelőt, melyből 130 holdat Kolozskara, 130 holdat Pusztaszentmihály, 210 holdat pedig Fejérd község kapott valamint a lombi területből kisajátított és Nádaspálfalva községnek adott 150 hold, végül pedig a Bivalytrébtől kisajátított és a román hadtestnek átadott 164 holdat, összesen 800 holdat, szolgáltassa vissza. A kolozsvári városi tanács kérése eredménnyel járt és a Kinseváros visszakapta 800 holdas legelőit.

Nagyvárad thj. város polgármestere 1969-1941. sz.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

Nagyvárad thj. város polgármestere hivatala nyilvános versenytárgyalást hirdet a Közüzemi Székház átalakítási és munkálatainak vállalatba adására.

A különböző iparágak körébe tartozó munkálatokra külön-külön is lehet ajánlatot tenni.

A kiírás műveletei, tervek, költségvetési ürlapok és ajánlati minta a Városi Mérnöki Hivatalnál (Városháza, II. em. 2. sz. alatt) megtekinthetők és az összes munkákra 10 pengőért beszerezhetők.

Ajánlatokat csak a kibocsátott hivatalos ürlapokon lehet tenni.

A szabályszerken kiállított felhelyezett és felszerelt ajánlatok, zárt és lepecsételt borítékban „Ajánlat a nagyváradj Közüzemi Székház építési munkálataira” felirással, 1941 június hó 24-én d. e. 10 óráig személyesen vagy posta útján a városi kis tanács-teremben (Városháza, I. em. 1 sz.) nyújtandók be. A felbontás ugyanott 11 órakor lesz.

Ajánlattevők ajánlatuk összegének megfelelő 5% bánatpénzt készpénzben vagy betétre alkalmas értékpapírokban a városi pénztárban tartoznak letétbe helyezni. A bánatpénz letétét igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Nagyvárad, 1941. június 4.
 Dr Soós, polgármester.

Ki vásárolhat hulladékpapírt?

Az ipariügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint belföldi hulladékpapírosok közül az újságmakulaturapapírost csak a Magyar Papirosipar Nyersanyagbeszerző Rt, vagy megbízottja, aki megfelelő engedéllyel rendelkezik, vásárolhat.

MEGHÍVÓ

Az Imperial Paprikatermelő és Örlő R. T. nagyváradai cég (Gillányi u. 91, 93) 1941. évi június hó 13-án d. e. 9 órakor, a vállalat irodájában rendez évi közgyűlést tart, melyre az összes részvényeseket tisztelettel meghívjuk. Napirend: 1. Igazgatóság jelentése, 2. Felügyelő bizottság jelentése, 3. Az elmúlt üzleti év mérlegének jóváhagyása és a felmentvény megadása, 4. Igazgatóság és felügyelőbizottsági tagok választása, 5. Határozat a felszámolás kimondása tárgyában, 6. Indítványok, — Részvényesek szavazati jogaik megállapítása végett kötelesek a közgyűlést megelőző napig részvényeiket a társaság pénztáránál letétbe helyezni. — Nagyvárad, 1941. június hó 4. Igazgatóság. — Mérlegszám: 1940. december hó 31. Vagyon: Pénztárszámla 75.13 pengő, adó-sok számla 17.131.62 P, áruszámla 8.700.— P, gyári berendezés számla 22.566.67 P, ingatlan számla 40.500.— P, értékpapírszámla 355.68 P, 1939. évi veszteség áthozat: 15.675.36 P, f. évi veszteség: 3.571.06 P, együtt: 19.246.42 P, összesen: 108.575.52 P. Teher: alap és tartalék tőke: 71.042.20 P, hitelezők számla: 28.533.32 P, átmeneti számla: kifizetetlen köztartozások 6.000.— P, Romániai veszteségek 3.000.— P, együtt 9.000.— P, összesen: 108.575.52 P, Veszteség és nyereség számla: üzleti költség számla: 8.634.12 P, üzemköltség számla: 3.574.53 P, Munkás kifizetések: 5.433.76 P, tisztviselői fizetések: 3958.99 P, adó számla 1.618.54 P, összesen: 23.219.94 P, Nyereség az áruszámlán: 19.648.88 P, tiszta veszteség 3.571.06 P, összesen: 23.219.94 P. Nagyvárad, 1940. december hó 31-én. Berger Ernő s. k. könyvelő. Igazgatóság: Jóska Károly s. k. Szatmáry József s. k. Katz Sándor s. k. Láta és jóváhagyta a felügyelő-bizottság: Izsák Manó s. k. Kállay Gyula s. k. Gervay János s. k.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a **MAGYAR LAPOK**-at.

„Oz, a csodák csodája az Apollóban

Oz smaragdváros, a gonosz boszorkány fellegvára, színes, szemkápázatos színorgia. Nagyoknak, kicsiknek egyaránt élmény, a törpék városa, a boszorkány repülő testőrsége, a huhogó szárnyas kísérletek és a bohókás óriások csodás világa.

Az „OZ” négy főalakja: **Dorothy**, az örök gyerek szimbóluma **Judy Gariand**. Kis élete tele van kalandos nehézségekkel. Ez elől menekül Oz csodálatos álomszágában, hol a nagy Varázsló megvalósítja álmait.

A Gyáva Orcszlán (Berth Lahr) a megtesteült tévedés. Vakmerőségnek hisz minden egyszerű cselekedetet és még az árnyékától is megijed. A Bádög Favagó (Jack Haley) miután bádögből van, azt hiszi, hogy nincs szíve. Megtanulja, hogy csak annak nincs szíve, aki nem szeret. A Madárijesztő (Ray Bolger) az örök kishitű. Dacára, hogy szalma van a fejében ötletes és józanészű. Amikor „diplomát” kap, kiderül, hogy akinek az Isten hivatalt ad, annak ész is ad hozzá.

Nem mesefilm, hanem mély, komoly, örökké aktuális szatírája a társadalmi élet kinövésének és ferdéségeinek.

Az **Apolló** eddigi sikereit tetőzi ezzel a filmóriással, melynek előállítására és megszerzésére költségei minden képzeletet felülmúlnak. Ilyen pazar film még nem volt. Ez az a film, amelyet mindenkinek többször is meg kell nézni.

SPORT

Vasárnap
Újvidék válogatott—NAC

Vasárnapra nagyszerű műsort készít elő a NAC. A visszatért Délvidék legerősebb labdarúgó együttesét, Újvidék válogatott csapatát látja vendégül.

Az újvidéki válogatott jelentékeny játékerőt képvisel a zöld-fehéreknek alaposan fel kell készülni a találkozóra.

A NAC egyébként ünnepélyes fogadtatást készít elő a szombaton délután érkező csapatnak. Ünnepélyes külsőségek között kezdik meg a mérkőzést is, hiszen ez lesz a visszatért Erdély és a hazajött Délvidék első sportérintkezése ezen keresztül baráti megértő kézfogása.

Előzőleg Debrecen válogatott ifjúági csapata a NAC íffel mérkőzik.

Kovács I., Spilmann, Bodola
és Demény kézenlétben
a bolgárok ellen

Budapestről jelentik: Vitéz Ginzery Dénes szövetségi kapitánynak nagyon tetszett a NAC, illetve az erdélyi válogatott első félidőbeli játéka. Mérkőzés után a szövetségi kapitány válogatás szempontjából így nyilatkozott:

— A nagyváradi belső hármast és Demény fedezetet kézenlétben tartom. Utasítottam őket, hogy maradjanak edzésben, mégpedig erős edzésben, hogy jobban bírják a kitaróbbak legyenek.

Fuzionál a Kolping
és az Egyetértés

A két nagyváradi egyesület fúziós tervéről már beszámoltunk. Az egyesülés vasárnap történik meg, délelőtt 11 órakor az Egyetértés közgyűlést tart, ezt követően 12 órakor a két egyesület közös közgyűlésén mondják ki az egyesülést. A vezetőség felkéri mindkét egyesület tagjait és játékosait, hogy a vasárnap délelőtti közgyűléseken pontosan jelenjenek meg.

RÖVID SPORTRÉK

Csepel: Az országos tornász bajnokságon a csapatversenyt a Postás nyerte. Egyéniben első Pataki, második Sántha.

Budapest: Június 6., 7. és 8-án a német-magyar Duna-Kupa tenisz mérkőzést bonvolitják le. Magyar részről egyéniben Asbóth, Gábor és Szigeti képviseli. Asbóthnak erősen össze kell szedni magát, hogy Henkelt legyőzhesse.

Vitéz Somogyvári Gyula
művei:

Virágzik a mandula köve 6—P
Ne sárgulj, fűzfa! „ 8—50 P
Es Nihály barcott „ 8—P
Mégis élünk „ 7—P
„ fűzve „ 5—P

Kaphatók könyvosztályunkban.

SZÍNHÁZ

— **Bulla Elma bucsufellépte csütörtökön este**, Barabás Pálnak nagysikerű vigjátékában a 2000 pengős férfi főszerepében. Rendes helyáru előadásban. Jegyekről tanácsos lesz elővételben gondoskodni.

— **A bukaresti kaland** legközelebbi előadása pénteken este lesz, rendes helyárukkal.

— **Szombaton délután a Kaland** — Márai Sándor vigjátékának első délutáni filléres helyáru előadása szombaton délután 4 órakor lesz. Helyáruk erre az előadásra 30 fillértől 120 fillérig.

— **Neményi Lili Nagyváradon.** — Szombaton este, vasárnap délután 4 órakor és vasárnap este Neményi Lili lesz a színház vendége. Neményi Lilit nem kell külön bemutatnunk Nagyvárad közönségének, többször lépett fel a várdi színházban, valamint a rádióon keresztül sokszor csodálhatjuk gyönyörű hangját. A színház igazgatójának nagy anyagi áldozatok árán sikerült Neményi Lilit három előadásra megnyerni és a művésznő kedvenc szerepében a Csárdáskirálynőben lép fel, amelyben Vereczky Silyviát alakítja. A színház együttese nagy gonddal készült az operett felújítására, amelyek főszerepeit Neményi Lili kivül

a legjobb erők játsszák. A Csárdáskirálynő szombat este 8, vasárnap délután 4 és vasárnap este 8 órakor kerül színre, rendes helyárukkal. Jegyekről tanácsos lesz előre gondoskodni.

— **Jön a világhírű Troyanoff balett**, együttes fővárosi műsorral. Egyetlen vendégjátékuk kedden este mérsékelten emelt helyárukkal.

Heti műsor:

Péntek este 8 órakor: **Bukaresti kaland**. Rendes helyárukkal.

Szombat délután 4 órakor: **Kaland**. Filléres helyárukkal. Helyáruk: 30 fillértől 120 fillérig.

Szombat este 8 órakor Neményi Lili vendégfelléptével: **Csárdáskirálynő**. — Kálmán Imre nagyoperettje. Rendes helyárukkal.

Vasárnap délután 4 órakor Neményi Lili vendégfelléptével: **Csárdáskirálynő**. Rendes helyárukkal.

Vasárnap este 8 órakor Neményi Lili vendégfelléptével: **Csárdáskirálynő**.

Hétfő este 8 órakor: **Bukaresti kaland**.

Kedd este 8 órakor: **A világhírű Troyanoff balett 16 tagu együttesének egyetlen vendégjátéka**. Fővárosi műsor. Mérsékelten emelt helyárukkal.

— **Jegyek a fenti előadásokra már válthatók.**

GAZDASÁGI ÉLET

Az agrár cikkek megállapításánál tekintettel kell lenni a termelési költségekre

Budapestről jelenti a MTL: Szerdán délelőtt az agrárcikkek árszámvetésének tárgyalására értekezlet volt a földművelésügyi minisztériumban. Az értekezleten a földművelésügyi miniszter elnököl, aki közvetlenül kívánt tájékozódni a gazdák kívánságáról. Hangsúlyozta, hogy az árak megállapításánál figyelembe kell venni a termelési költségeket. Az áraknak harmoniában kell lenni a mezőgazdasági termelési ágak fou-

tosságával és az ország egyetemes érdekével.

Báránys Károly államtitkár ismertette azokat az érveket, amelyeknek tisztázása szükséges.

Az értekezlet tagjai hozzászóltak a felvetett kérdésekhez és megválaszolták az értekezlet anyagát. Végül Mutschenbacher Emil felsőházi tag mondoty köszönetet a miniszternek az értekezlet összehívásáért.

Bulgária lett Európa legnagyobb
dohánytermelő országa

Szófiából jelentik: A macedóniai és nyugatrúbiai területgyarapodással Bulgária dohánytermelőterületei rendkívül megnövekedtek. Tudvalevőleg Macedónia és Trácia termeli Európában a legjobb cigarettadohányfajtákat. Ez a termelés egyúttal mennyiségileg is igen számottevő. 1937-ben csupán a Görögországból Bulgá-

riához csatolt területeken is több, mint 40 000 tonna dohany termelt. Az új területi változások következtében Bulgária lesz Európa legnagyobb dohánykiviteli országa és a nagyjártékú keleti dohánycikket egyetlen európai szállítója, de még így is jönnek látta tervbevenni dohánytermelésének megkészszerzését. (M. N.)

Veszedelemes takarmányhiány Svédországban

Stockholmból jelentik: A takarmányhiány napról-napra erősebben érezteti hatását. Az állandó hideg és a helyzetet még jobban súlyosbító szárazság miatt a széna- és szalmahiány az állatállomány legeltetésével sem lehet ellensúlyozni. Ahol erre lehetőség mutatkozott, a gazdák fiatal állataikat kénytelenek voltak az erdőkre hajtani. Ekkora takarmány-

hiányra a jóval melegebb déli vidékeken sem emlékeznek. (M. N.)

Német-magyar gazdasági
tárgyalások Berlinben

Budapestről jelenti a MTL: A kapcsolatok intézményes kiépítése érdekében létesített magyar-német állattenyésztési bizottság legközelebbi tárgyalásait június 6—11-ig tartja Dél-Németországban és Berlinben.

2'08 pengő lesz
a befőzési cukor ára

A Magyar Lapok részletesen beszámolt arról, hogy az idén gyümölcsfeldolgozás céljára befőzési cukrot szolgáltatnak ki. Ilyen cukrot kaphat ipari cukorvásárlási engedély alapján 18 évnél fiatalabb személy, még pedig 3 kg-ot, továbbá az, aki gyümölcstermeléssel és feldolgozással foglalkozik. A közönség körében a befőzési cukor kiutalásával kapcsolatban felvetődött az a kérdés, mennyi is lesz a befőzési cukor ára.

Értesülésünk szerint a befőzési cukor ára kg-kin 2'08 pengő körül alakul, mivel a pénzügyminiszter az ugynevezett ipari cukor fogyasztási adóját és kincstári árrészesedését felemelte.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

Keresztény családnál különbejáratu szép kis butorozott szobát keresek központhoz közel. Címeket: Kossuth Lajos u. 6. Házfelügyelőhöz. 606

Külföldre

Várdi faterlep új telefonszáma: 16—50. 567

Szabó Ferenc okl. gyorsírástanító elköltözött Beöthy Odón utca 25. szám alá. Kezdők, haladók és beszédírók kiképzését, gépirás- és helyesírás tanítást jutányosan vállal. 607

Kultura Középiskolai Magántanfolyam gyors. lelkiismeretes, eredményes. Budapest, Mester u. 4. IV—3. (Valaszbélyeg). 398

Adás-vétel

Használt férfiruhát prima anyagból cicsón csak Molnárnál vehet. Bemertér 1. udvarban. Ruhákért magas arat fizetev. 505

Aranyat, briliánst, ezüstöt magas aron veszek. orat, ékszeri javitok. — Gyenge Istvan esküszesz, Rakoczi u. 19

Vendéglőhelyiség teljes berendezései esetleg a berendezés külön is eladó. Mezey Mihály u. 3. 608

Kertes magánház Ret utca közelében eladó. Erdeklődni Balassa tér 3. szám, ajtó 2. 604

Keresünk megvételre jó karban lévő cséplőelevator. Ajánlatokat Nagycsáki uradalom intézősége, Nagycsáki, u. p. Nagyléta címre kérjük. 595

Csató Ferenc „Krokodil” bőr és bőrdiszmu kereskedés, Rákóczi ut 12. — Bőráruk, cipészkelekek, női készítmények, bőröndök nagy választékban. 599

Állást nyec

Jól főző szakácsnőt vendéglőbe felveszek. Tirb vendéglő, Flixtúrdó. 605

Fodrásznő és borbélysegéd jó munkás azonnal felvétetik. Roszler, Csáky u. 10. 509

Ügyes ujságárusító rikakncsot felvesz. Vékony Bódis, Kishidő. 600

Lapárusításra rikakncsok fix fizetéssel felvétetnek. Jelentkezni a kiadóhivatalban. 587

Kiadótulajdonos:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc
A Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.